

Atspulgs

Adrese: Gaiziņa iela 1, Rīga, LV-1050

Sekretāre: 67229210, 26405775

E-mail: rvakg@riga.lv

FOTO Nr. 3

2018./2019.

LATVIJAI - 100

Skolotāju ekskursija uz Ministru kabinetu

Šī gada 24.oktobrī Rīgas Vakara ģimnāzijas skolotājiem bija iespēja iepazīties ar valdības darbu un Ministru kabineta vēsturi. Ēkas pirmajā stāvā varēja apskatīt **izstādi “Latvijas valdībai 100”**, kurā atspoguļota informācija par Latvijas valdības veidošanās vēsturi, tās darbu un būtiskākajiem lēmumiem laikā, kad valsts tika nodibināta, un arī pēc neatkarības atgūšanas 1990. gadā.

Interesanti bija iepazīt un apskatīt Zaļo zāli un preses konferenču telpu, Ministru prezidenta diplomātisko dāvanu skapi, Viesu salonu un Ministru prezidentu zāli, bibliotēku.

Visi uzzināja, ka valdības sēžu jeb Zaļajā zālē ir iegravēti bijušā Valsts prezidenta un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa izvēlēti vārdi: “Viens likums, viena taisnība visiem” un ka kopš neatkarības atjaunošanas Zaļajā zālē ir notikušas teju 2000 Ministru kabineta sēdes

LATVIJAI - 100

1918.gada 18.novembrī
Latvijas Nacionālajā teātrī
tika pasludināta neatkarīga
Latvijas valsts

Ziedu nolikšana
pie Brīvības pie-
minekļa

**Latvijas Neatkarī-
bas proklamēšanas
diena**

Latvijā ir svētku diena
nestrādā valsts iestādes
un lielākā daļa privāto
uzņēmumu

Svētku ugu-
ņošana

Notiek dažādi
pasākumi

Latvijas
dzimšanas
diena

Lāpu gājienā piedalās
tūkstošiem cilvēku

Nacionālo bruņoto
spēku un Iekšlietu
ministrijas vienību
militārā parāde

18.novembris

CEĻĀ AR “LATVIJAS SKOLAS SOMU”

Darbs, maize, mīlestība

- Ja jums mājās ir vecvecāki vai vecāki ļaudis paziņu lokā – noteikti steidziet viņus iztaujāt par savas dzimtas vēsturi un tā laika dzīvi neatkarīgajā Latvijā! Laiks ātri rit, drīz viņu vairs nebūs, un paliks tikai sausie gada skaitļi. Tā ir neatkārtojama vēstures liecība, ko šādi var gūt! – tā savu stāstījumu sāk prezidenta Kārļa Ulmaņa dzimto māju “Pikšas” ekskursiju vadītāja Ilga Ķipsne.

Otra atziņa – nedrīkst būt čīkstētājiem, bet ir jābūt sīkstiem kā Latvijas jaunsaimnieki pēc Pirmā pasaules kara, kad ar ļoti smagu cilvēku darbu atdzima mūsu valsts un ieņēma redzamu vietu Eiropā.

Un vēl – Ulmaņlaikā nesūtīja īsziņas. Bet vēlmes kodu pie sienas glabāja saimnieču izšūtās sedziņas. “Pikšu” mājās tās teksts lakonisks – “Darbs, maize, mīlestība”. Trīs vārdi, kas ir pilnvērtīgas cilvēka dzīves satvars.

“Pikšās” esam ieradušies novembra dienā, kad biezi miglas vāli vēl priekšpusdienā guļ virs Zemgales lauku tālēm. Iebraucamais ceļš prezidenta dzimtajās mājās vedina uz atceri, kā šeit bija Kārļa Ulmaņa jaunībā.

– Redziet, šeit ir goda rati, ar kuriem svētdienās mazais Kārlis kopā ar diviem brāļiem, māti Lizeti un tēvu Indriķi devās ciemos – stāstījumu turpina gide. – Nu, tāds savdabīgs tolaiku “Džips”.

“Pikšas” bija turīgas lauku mājas, tālab ekspozīcijā var vērot pat slaveno kuļmašīnu “Imanta”, kas tolaik bija tikai bagātiem saimniekiem. Diemžēl laiks un politiskā vara pret prezidenta dzimto vietu Zemgalē nebija saudzīga. Padomju laikā meliorācijas dēļ (vai tas bija galvenais iemesls?) “Pikšas” nojauca. Pateicoties cilvēku ziedojumiem pēc neatkarības atjaunošanas, mājas atdzima otro reizi. Lielu darbu muzeja attīstībā ieguldīja tā ilggadējais vadītājs Gunārs Ulmanis – pēc radniecīgajām saitēm Latvijas lielākā valstsvīra Kārļa Ulmaņa brāļa mazdēls.

- Ulmaņlaikā katram puisim jau pusaudža vecumā bija jāstājas pie arkla. Tēvs mācīja, kā pareizi vagu dzīt, lai zemīte auglīga. Es jums vēlu, lai jūsu dzīvē dzītās vagas ir taisnas un lai tajās izaug bagāta raža! Jo tieši jūs, jaunie cilvēki, esat Latvijas nākotne – atvadoties teica “Pikšu” māju pavarda glabātāja.

CEĻĀ AR "LATVIJAS SKOLAS SOMU"

Brīvība ir jāizcīna un jāaizstāv

“Mangaļu” mājas ir Latvijas Kara muzeja filiāle, jo atrodas līdzās slavenajām Ziemassvētku kauju vietām. “Mangaļi” ir labs apliecinājums Ozolnieku novada iedzīvotāja Voldemāra Birznieka uzņēmībai, jo savulaik viņš iekārtoja pirmo ekspozīciju par strēlnieku cīņām šajās vietās. Par karavīru piemiņas saglabāšanu V. Birzniekam tika piešķirts Trīs Zvaigžņu ordenis.

Tagad bijušajā mežsarga mājā plašā ekspozīcijā redzami Ziemassvētku kauju ieroči un kauju vietu makets, kas ir lielākais Latvijā. Vienkopus savāktas strēlnieku personīgās mantas. Baltie Ziemassvētku eņģeļi uz fronti sūtītajās atklātnēs atgādina, ka mīlestībai un atmiņai ir vieta arī kaujas laukā, kur nāve stāv tik tuvu jaunajai dzīvībai.

“Mangaļu” māju pagalmā gida Roberta Līņa vadībā skolēni iejūtas karavīru lomā. Skan pavēles, puisi un meitenes tiek sadalīti divās komandās un - cīņa var sākties! Jauniešus īpaši aizrauj šķēršļu josla, kur izveicība nosaka komandas uzvaru.

Virves vilkšana gan vairāk ir puisiem piederīga nodarbe, taču arī meiteņu komandas ar to tiek galā itin veiksmīgi.

CEĻĀ AR “LATVIJAS SKOLAS SOMU”

- Trīsdesmit kilometru garā frontes iecirknī starp Lielupi un Olaini lielā salā latviešu puīši devās uzbrukumā ar mērķi ieņemt Jelgavu. Ne visai veiksmīgi plānotā Krievijas impērijas 12. armijas uzbrukuma operācija prasīja milzīgus upurus. Latviešu strēlnieku rindas saruka par vairāk nekā trešdaļu (zaudēja aptuveni 9 000 kareivju). Ziemassvētku kaujas atnesa latviešu strēlniekiem labu karotāju slavu un pierādīja, ka latvieši ir spējīgi aizsargāt savu dzimteni un brīvību. – skaidroja vēsturnieks.

Ekskursijas noslēgumā E. Līnis atzina, ka projekta “Latvijas skolas soma” ietvaros “Mangaļu” mājas šoruden apmeklējuši daudzu skolu jaunieši. Un tā ir tiešā skolēnu saskarsme ar mūsu valsts vēsturi.

Jānis Japiņš

LATVIJAI - 100

11. novembris — Lāčplēša diena

Visu Latvijas brīvības cīņās kritušo varoņu piemiņas diena.

Lāčplēša diena ir kopš 1920. gada 11. novembra rīkota Lāčplēša Kara ordeņa svētku un pasniegšanas diena, kas vēlāk kļuvusi par visu Latvijas brīvības cīņās kritušo varoņu piemiņas dienu.

Pēc Latvijas okupācijas Lāčplēša dienas svinēšana ilgu laiku netika pieļauta.

1990. gada 3. oktobrī pieņēma likumu „Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām”, 11. novembri nosakot par atceres dienu, kurā piemin Latvijas atbrīvošanas karā kritušos karavīrus. Tā 11. novembra nozīme paplašinājās, un tie kļuva par svētkiem, kuros piemin ne vien Lāčplēša kara ordeņa kavalierus un kara invalīdus, bet visus Latvijas brīvības cīnītājus

Svētki saistīti ar 1919. gada 11. novembri – dienu, kad neatkarīgās un jaunās Latvijas armijas karavīri padzina no Pārdaugavas Bermonta – Avalova karaspēku. Pāvels Bermonts (jeb Bermonts-Avalovs) bija Krievijas impērijas armijas virsnieks, pēc revolūcijas Krievijā un boļševiku nākšanas pie varas viņš sāka aktīvu darbību, lai ar militāru spēku boļševikus padzītu. 1919.gada pirmajā pusē viņš Vācijā (pamatā no krievu karagūstekņiem) saformēja militāru spēku un ar Vācijas atbalstu 1919.gada vasarā ieradās Latvijā. Šeit viņš septembrī sevi pasludināja par Rietumkrievijas Brīvprātīgo armijas virspavēlnieku. Bermonts pieprasīja, lai viņa karaspēku brīvi ielaiž Rīgā, ar solījumu, ka tas dosies karot ar boļševikiem. Latvijas Pagaidu valdība bija labi informēta par Bermonta un kompānijas plāniem sagrābt varu, tāpēc kategoriski noraidīja iespēju ielaist savā kontrolē esošajā teritorijā Bermonta karaspēku. Lielu lomu nospēlēja aptuveni mēnesi ilgais ierakumu karš 1919.gada oktobrī, kad sākās Bermonta armijas morālais sabrukums. Solīto ātro uzvaru vietā karavīri pārliecinājās par citu realitāti, un kaujas spējas strauji kritās. Bermonta Karavīru bija vismaz divas reizes vairāk, īpaši liels bija smagās tehnikas un aviācijas pārspēks. Mūsu nācijas pastāvēšanas vēsturē šī ir vienīgā reize, kad esam guvuši tāda mēroga mili-

Svecīšu aizdedzināšana pie Rīgas pils mūra 11. novembra krastmalā— tradīcija, kas aizsākusies 1988. gadā. Novakarē tūkstošiem cilvēku dodas uz Daugavmalu, lai pie Rīgas pils noliktu svecītes kā piemiņu varonīgajiem karotājiem.

LATVIJAI - 100

11. novembris — Lāčplēša diena

Rīgas Satversmes sapulce cīņas dalībniekiem izveidoja apbalvojumu — Lāčplēša Kara ordeni, par kura simbolisko dibināšanas datumu noteica 1919. gada 11. novembri.

Kopš 1988. gada 11. novembra Latvijas Nacionālais vēstures muzejs tradicionāli reizi gadā izstāda unikālo Latvijā vienīgo zināmo Lāčplēša Kara ordeņa pilno komplektu, kas piederējis Latvijas armijas ģenerālim **Jānim Balo-
dim** (1882-1965).

Ģenerāļa apbalvojumi muzejā nonāca 1970. gadā un kolekcijas lepnums ir pilnais Lāčplēša Kara ordeņa komplekts — I, II un III šķira, ko ģenerālis bija saņēmis par cīņām Neatkarības kara laikā.

Valsts simtās jubilejas gada Lāčplēša dienā Latvijas Nacionālais vēstures muzejs (Brīvības bulvārī 32, Rīgā) plašu sabiedrību jau tradicionāli

aicina uz Latvijā vienīgā zināmā Lāčplēša Kara ordeņa pilnā komplekta apskati. 11.11. un 18.11. muzejs atvērts no 11.00 līdz 19.00.

